

Fáysta Írók, Riporterek Közös Alkotásai
2013. február

(Alapítva: 1986.)
XVII. évfolyam 119. szám

Kazinczy-verseny 2013 februárjában

Iskolánk ismét indult az országos Kazinczy-versenyen, aminek helyi fordulója február 6-án zajlott. A verseny szervezője sokadszor is Csókásné Gémesi Ildikó tanárnő volt, és a zsűri tagjai között idén is azok ültek – általánosságban véve –, akik

eddig. Az „általánosságban” azt jelenti, hogy ismét a humán kabinet tagjai döntöttek a nyertesek személyéről, de volt némi változás a korábbiakhoz képest: Hegedűs Andrea és Hegedűs Judit tanárnő épp beteg volt, és mivel én helyettesítettem ekkortájt, így rám hárult az a megtisztelő feladat, hogy zsűritag lehessenek. Már az elején elterveztem, hogy a tökéletes kiejtésen kívül a szöveg tartalmának, hangulatának minél hitelesebb átadását is számításba veszem, illetve az összbenyomás is dönt majd az értékelésben, így mindvégig ezek alapján döntöttem.

Több mint tíz induló mérte össze a tudását, a fiúk érezték a verseny súlyát, így sokan izgalommal várokoztak a kezdés előtt. A korábbiakhoz hasonlóan idén is a szabadon választott szövegekkel kezdtek a versenyzők, egy kis szünet után pedig a második fordulóba bekerültek olvasták fel a kötelező szövegeket.

A hét továbbjutó között több 9. osztályos tehetség is felbukkant, akik remélhetőleg az elkövetkezendő Kazinczy-versenyeken szép eredményeket érnek majd el. Míg az első fordulóban kisebb eltérések mutatkoztak a teljesítmények között, addig a másodikban, az idegen szöveg felolvasásakor sokkal szembetűnőbbek voltak már a különbségek.

Pehl Tibor 13.e-s diák és Solymosi Roland 12.e osztályos tanuló jutott tovább a kerületi versenyre. Ők már rutinos Kazinczy-versenyzőknek számítanak, hiszen évek óta részt vesznek ezen az országos megmérettetésen.

Az egész iskola sok sikert kíván Nektek a további forduló(k)ra!

Kertai Bettina

Februári tanulmányi versenyek

Idén a február egy kicsit sűrű lett a Fáy életében. A szakmai pótvizsga, az ausztriai sítúra, a francia diákok látogatása mellett különböző tanulmányi versenyek is növelték teendőinket.

A legegyszerűbb a karosszerialakatos és járműfényező tanulók SZKTV elődöntőjének a lebonyolítása volt, mert „csak” 80 diák vett rajta részt, így 4 tanterem biztosítása elegendő volt.

Nagyobb lélegzetű volt egy héttel később – február 20-án – az OSZTV írásbeli elődöntője, mert jóval több szakma összesen 327 tanulója nevezett.

A fáysták csak annyit érzékeltek ebből, hogy szerdán 11:10-kor vége volt a tanításnak, ám a kollégák munkája korán sem ért véget. A 327 diák versenyfelügyelete néhol már fél háromkor véget ért, de volt olyan csoport, amely délután ötig dolgozott.

Mindeközben egy kicsit félreeső teremben az érettségire készülő fáys fiatalok 13 fős csoportja próbált bejutni a Közlekedési alapismeretek tantárgyból szervezett szakmai érettségi tantárgyak tanulmányi versenyének (SZÉTV) döntőjébe. Az előzetes pontszámítások alapján ez 5 tanulónak sikerült is. A döntő majd Győrben lesz április 10–12. között.

A tanulmányi versenyekkel kapcsolatos feladatok azonban még nem értek véget, sőt a java még csak most jön, hiszen az OSZTV országos döntőjét is iskolánkban bonyolítják, bonyolítjuk le.

Bízom benne, hogy az április 8 és 10. között megrendezendő verseny fennakadások nélkül lezajlik, és a győztesek között fáys tanulókat is üdvözölhetünk majd.

Tóth László műszaki igazgatóhelyettes

SEMMERING 2013

Idén februárban már negyedszer indultunk Ausztriába többnapos síelésre.

A célállomás ezúttal is Semmering-Stuhleck volt.

A szervezést Márton Péter és Huszti Tibor tanár urak vállalták magukra.

2013. február 14-én, csütörtökön reggel 5:30-kor indultunk a Fáy elől.

Pihenni csak Mosonmagyaróváron álltunk meg, így hamar Ausztriában voltunk. A sípályához érve a kasszánál kellemetlen hírral szembesültünk, miszerint a „tanuló” – az osztrákok szerint – nem az, akinek

diákigazolványa van, hanem az, aki 18 évnél fiatalabb. Ez a kisebb félreértés 900 € plusz kiadást eredményezett. A sítérlet kiváltása után déltől már a pályán lehettünk. Sajnos a hóhelyzet nem volt ideális, délutánra már feltúrták a pályát, ami elég buckás lett, így a kevésbé gyakorlott síelőknek – mint én is – bizony gondot okozott. Este elfoglaltuk a szállást, fél nyolckor finom vacsorával vártak. A szállásadónk, Dorozs Péter úr, megtudván a váratlan extra kiadásukat, kb. 400 €-t engedett az árból.

A második napon (pénteken) reggel viszont tükörsima pályák vártak minket. Élveztük a szép időt és a nehézségektől mentes síelést. Márton Péter tanár úr délután 13:00-tól tartott oktatást. Ekkor általában alapgyakorlatokkal kezdünk – mint a hóeke –, mert ránk fér a gyakorlás. És az is mindig kiderül, hogy bár kiábrándító érzés, hogy még az alapmozdulatokat sem tudjuk rendesen megcsinálni, az oktatás végére a legtöbbünk tartása,

technikája mégis sokat javul.

A második nap délutánján a buckák már nem is okoztak sok gondot.

A harmadik napon, szombaton rengetegen voltak a pályán. A parkolónál a felvonóra feljutáshoz olykor 30 percet is kellett várni. Ekkor a „leleményes nép a mi nemzetünk” felkiáltással a „magyar vándor” fedőnevű trükkhöz folyamodtunk, amely esetben kb. 15 perc alatt a felvonón ültünk.

A negyedik napon csodás napos időnk volt. Én személy szerint kiválóan éreztem magam, de azt hiszem, ez mindenkire igaz.

Vasárnap délután fél ötkor indultunk haza, és szuper sofőrünknek, Vilinek köszönhetően már este fél kilenc körül meg is érkeztünk az iskola elé.

Idén még egy kirándulás vár ránk, március 9-én Donovalyban síelünk.

Francia diákok látogatása

2013. február elején kaptunk egy telefonhívást, amelyben egy úr arról érdeklődött, hogy elhozhatna-e hozzánk egy francia diákcsoportot. A válaszuk természetesen igen volt – szívesen látjuk a vendégeket.

Az egyeztetés során kiderült, hogy egy orléans-i iskola növendékei jönnek, nagyjából ötvenen (az iskola honlapja itt érhető el: <http://www.lycee-marechal-leclerc.com/>)

Február 12-én délután időben meg is érkeztek. A diákok a díszteremben foglaltak helyet, míg a tanárokkal pár szót váltottunk az igazgatói irodában.

A bemutatkozás után egy rövid bemutatót tartottunk iskolánkról, majd két csoportra osztva körbekísértük őket a műhelyekben.

Értékeltek a Toyotától kapott oktatómotorokat, kíváncsian szemlélődtek a műhelyekben.

Érdekes módon tetszett nekik, hogy a műhelyeink kicsik, mert így a diákoktól – mint mondták – a tanár ott van pár méterre, és ezzel hatékonyabb a munka. A legnagyobb sikert egyértelműen az autóelektronika mérőlaborban lévő oktatóeszközök aratták.

Nagy érdeklődéssel kapcsolgatták a LitoDidakt Kft. (http://www.lito-technik.hu/can-bus_multiplex.html) által készített CAN oktatófal kapcsolóit, figyelték a rendszer működését (már csak azért is, mert egy Citroen C5 az alapja). Sokan fényképezték le a Lexus ES 300-as villamos hálózatának oktatópadját is.

Összességében tetszett nekik az iskola. Beszélgettük egy partnerkapcsolat kialakításának lehetőségeiről – meglátjuk, hogyan alakul.

Biztos vagyok benne, hogy sokan közülünk szívesen ellátogatnának hozzájuk.

Tóth László műszaki igazgatóhelyettes

Tudományos fantasztikus diákok versengése

4. alkalommal rendezte meg idén január 23-án a Dél-Budai TISZK a Tudományos Diákköri Konferenciát. A helyszín ezúttal az Öveges Szakközépiskola Fehérvári úti, pazar technikai felszereltségű szakképző központja volt, ahol hat iskola diákjainak összesen 13 előadását hallgathattuk meg.

Bármilyen témakörben lehetett nevezni, így volt, aki a hobbijáról beszélt, vagy a műszaki érdeklődésének megfelelően választott, de voltak többen is, akik saját kutatást végeztek, és ezt dolgozták föl előadás formájában. Minden tanuló Power Point-os prezentációt is készített, ezt és az előadásmódot külön értékelte a zsűri.

A Fáyból ketten indultak: Mészáros Gergő (13.e) harmadik helyezést ért el a *Nyák készítése lamináló géppel* című előadásával, Kiss Imre (12.E) *Az ovális dugattyú* című prezentációjáért oklevelet kapott. Mindketten szépen felkészültek, és olyan igényesen beszéltek, hogy igazán büszke voltam rájuk.

Az első helyezést a Mechatronikai Szakközépiskola egyik diákja nyerte el, aki *Édes kémia* címmel a cukrok fajtáiról, az édesítőszerekről, az energiatalokról és a csokoládéről tartott egy rendkívül érdekes előadást, amelyben saját kísérleteit, kutatásait is felhasználta. Második lett megosztva egy fiú a Budai Középiskolából, aki megmérte a saját iskolájába járó tanulók és a tanárok ökológiai lábnyomát, valamint egy kossuthos fiú, aki tavaly kijutott a CERN kutatóközpontba, és ottani élményeiről mesélt.

Harmadik lett a mi Gergőnk, megosztva egy előadó párossal a Mechatronikából, akik *FPGA fejlesztése a gyakorlatban* címmel tartottak előadást. Egyébként tudjátok, mi az az FPGA? A kedvetekért lejegyzeteltem, megfejtés a 26. oldalon. ☺

Irány Krakkó!

A félévi bizonyítványosztás után meglepődve értesültem arról, hogy a tanulmányi átlagom alapján én lettem az osztályelső.

Ez a tény már csak azért is meglepett, mert úgy gondoltam, hogy vannak néhányan, akik nálam jobb képességűek, és az általános iskolában is inkább a lustaságomról voltam híres, nem arról, hogy én vagyok az osztály legjobb tanulója.

Amikor Kovács Zoltán tanár úr (osztályfőnököm) közölte velünk, hogy az osztályból a két legjobb tanuló (Viktor Patrik és szerény személyem) Krakkóba utazhatunk a félévi teljesítményünk jutalmaként, akkor nagyon megörültem. Azonnal telefonáltam a szüleimnek, hogy elmondjam a jó hírt. Soha nem voltam még külföldön, és az első utamat a saját teljesítményemnek köszönhetem! Az különösen jólesett, hogy a jelenlegi és a volt osztálytársaim közül nagyon sokan gratuláltak a Facebookon, sőt a nyolcadikos osztályfőnököm Angliából

írta, hogy nagyon büszke rám. Az iskolából hazaérve egy nagyon gyors, úgy is mondhatnám, elsumákkolt leckeírás után azonnal rákerestem a neten, hogy Krakkó pontosan Lengyelország mely részén található és mik a nevezetességei. Lengyelország második legnépesebb városa. 1795-ig lengyel főváros volt. A város közigazgatási, kulturális, oktatási, gazdasági, szolgáltatási és turisztikai központ. Ez az ország egyik legfontosabb közúti és vasúti csomópontja. Balicében, Krakkó mellett a második legnagyobb nemzetközi fontosságú repülőtér található. Távolsága Budapeستől 600–700 km útvonaltól függően, amelynek a megtételét már nagyon várom, hisz szép tájakon fogunk utazni, úgy gondolom, igazi kaland lesz.

A hab a tortán, hogy nem kell suliba menni, mivel az utazással együtt három napig igazoltan távol lehetünk az iskolától, egyébként is a tanév vége felé egy igazi diák már inkább a nyaralás felé kacsintgat.

Galamb Viktor 9.b

A farsang

Kovács Zoltán tanár úr megkérdezett bennünket, hogy szeretnénk-e részt venni a testvérosztályunkkal közösen egy farsangi mulatságon, mivel a 9.b osztályt meghívta a Szent István Szakközépiskola kilencedikes évfolyama egy mókás összejövetelre. A megtartandó ünnepségre egy hétfő délután került sor a Szent Istvánban a fáysta diákok és a szomszédos iskola tanulói között.

2013.2.11 15:38

Mikor megérkeztünk, bekísértek minket a díszterembe, ahol már fel voltak állítva a programhoz szükséges asztalok, és sokféle kellék is ki volt már készítve. Köszöntöttek minket, és ismertették velünk, mi mindent kell majd csinálnunk a programokon, hogy mennyi meglepetés és öröm fog majd várni bennünket az est folyamán.

Az első feladat versmondás volt, amiben nem jeleskedtünk. Ezért mi csak hallgattuk a

vendéglátóink szebbnél szebb verseit.

Következő feladat állóképek elkészítése volt. Ez a feladat egy az osztály tanulói által bemutatott cselekményt jól tükröző, a csoportról egyértelműen leolvasható osztályközösséglelrendeződés volt. Egyszerűbben fogalmazva, fel kellett vennünk egy pózt, ami jól kifejez valamit, tehát van mondanivalója. Ebben a feladatban hoztuk az igazi formánkat.

Harmadik feladatként kvízkérdésekre kellett

2013.2.11 15:41

válaszolni a farsanggal kapcsolatban, amiben igen jól szerepeltünk. Először azt hittük, hogy ez a feladat se fog jól sikerülni, de a végére kiderült, hogy nem is vagyunk olyan tájékozatlanok ebben a témában.

Ezután a feladat az volt, hogy álarcot és egyéb

2013.2.11 15:49

formákat, betűket készítsünk el. Ehhez különböző anyagokat kaptunk, pl.: papírt, ragasztót és nagyon szép csillámporokat. Elkészítésük után láttuk, hogy a többieké milyen jól sikerült, viszont a mi általunk

2013.2.11 16:01

készítettek érdekesek voltak. Ezt leszámítva tetszett a diákoknak és a tisztelt zsűrinek, ráadásul a legtöbbet is mi készítettük. A feladatok elvégzése után kivonultunk a folyosóra, ahol megtekintettünk egy Dubstep előadást, amit nagy figyelemmel néztünk végig. Ezután a produkció után csapatépítő tréningek következtek, mint pl.: csocsó, pingpong. Ezalatt vendéglátóink készítették egy bábut, amit a későbbiekben elégettünk, ezzel

búcsúztatva, elzavarva a telet. Ha kinézünk az ablakon, láthatjuk, milyen jól is sikerült elűznünk a hideget. Az égetés előtt visszamentünk a díszterembe, ahol kihirdették az eredményeket. Mi az előkelő 5. helyet értük el! Majd következett egy vicces játék, az álesküvő, ami arról szólt, hogy a párok álházasságokat kötöttek, illetve volt, aki az egyik fiúosztálytársát vette el, persze csak viccből. A házasságok után kivonultunk az udvarra, hogy a már korábban említett bábut elégezzük, ezzel jelképezve azt, hogy elkergetjük a hosszú, hideg hónapokat.

Mindezeket összegezve szerintem a nagy többség jól érezte magát mindkét iskolából. Remélem, hogy ennek még lesz folytatása a közeljövőben, mert jók ezek a közös programok.

Köszönjük a szomszéd iskola vezetésének a meghívást!

Parti Krisztián 9.b

Az órához vezető út

Amikor a nulladik napon az osztályfőnököm, Kovács Zoltán tanár úr bemutatkozott, láttam, hogy egy határozott és magabiztos emberrel állok szemben, aki engem és az osztályt is győzelemre fogja vezetni.

Miután bemutatkoztunk, és eltöltöttünk egy kellemes napot a leendő osztályunk társaságában, elmesélte, hogy a legjobban tanuló diákok közül a legszerencsésebbet a félévi teljesítményéért egy karórával jutalmazza. Amikor meghallottam, a szívem nagyokat vert, és tudtam, hogy meg kell tennem mindent ahhoz, hogy megszerezsem az órát. Hazamentem, és hosszan elgondolkoztam rajta, hogyan fogom megnyerni. Másnap kezdődött a tanítás. Láttam a többiek szemében, hogy

ők is szeretnék az órát, és hogy nehéz küzdelem lesz. A hetek csak teltek a tanévkezdés óta, és egyre jobban szakadtunk el egymástól eredményeinkkel. A magasabb tanulmányi átlaggal rendelkezők „elléptek” a többiektől, köztük voltam én is, de eleinte nem én álltam nyeresre, hanem Mokány László és Sáska Gábor vezette az óráért folyó versenyt. Ahogy telt az idő, kezdtem kibontakozni, visszajött a magolással és az évszámok megtanulásával töltött idő, lassan, apránként kezdtem átvenni a vezetést, és végre nyerő pozícióba kerültem! Amikor már csak 2 hét volt a félév végéig, észrevettem, hogy Galamb Viktor nagyon közel jár hozzám, a végén meg is előzött, de szerencsére úgy szólt a megállapodás az osztályfőnökkel, hogy aki 3,8 fölött teljesít, az kerülhet képletesen abba a kalapba, amelybe az óráért folyó harcban a kimagasló teljesítményt nyújtók neve kerül. Egy keddi reggelen, az osztályfőnöki órán sorsoltuk ki, kié legyen a megérdemelt jutalom. Mivel csak ketten voltunk, ezért egy pénzérme is elég volt a kalap helyett, hogy kiderüljön, kinek a birtokába kerül az ajándék. Viktor választhatott előbb, mivel neki volt jobb az átlaga. Ő a fejet választotta, ezért nekem kieséses alapon az írás maradt. Ekkor Kovács Zoltán tanár úr feldobta az érmét, és írás lett! A sors úgy akarta, hogy enyém legyen az óra. Gratulált nekem a szerencsémért Viktor, és kezet fogtunk. Az osztályfőnököm, Kovács Zoltán tanár úr azt mondta a tanóra után, hogy menjek

vele, és válasszam ki, melyik óra legyen, amely végre a tulajdonomba kerülhet. Eszembe jutott, hogy ha én nyerek, megosztom az ajándékot Viktorral. Felvetettem az ötletet az osztályfőnökömnek, hogy ne egy drága órát, hanem 2 alsó kategóriásat vásároljon. Tetszett neki az ötlet, fel is mentünk az irodájába, és kiválasztottuk 2 órát. Tanár úr megrendelte. Másnap szólt, hogy visszamondta a megrendelést, mivel időközben kiderült, hogy az egyik diáknak tévesen rosszabb jegy szerepelt a naplóban fizika tantárgyból, ezért vele együtt, immár hárman értük el a kívánatos átlagot. László Bálint is a

szerencsések között tudhatta magát. Mondtuk az osztályfőnöknek, hogy akkor ismét döntsön a szerencse. Még aznap, egy kívülálló tanár jelenlétében történt a sorsolás, ismét kihúzta az osztályfőnököm a nevemet. A sors megint közbeavatkozott, ekkor megrendelte nekem Kovács Zoltán tanár úr az órát. 4 hétre rá meg is jött Angliából a várva várt értékes ajándék. Kedvenc idézetemmel zárnék: „Ki mint vet, úgy arat”.

Viktor Patrik 9.b

Toyota wieder Weltspitze - GM und VW überholt

Montag, 28. Januar 2013, 15:56 Uhr

Tokio/München (Reuters) - Im Rennen um die Spitzenposition als weltgrößter Autobauer ist Toyota an seinen Dauerrivalen General Motors und Volkswagen wieder vorbeigezogen.

Mit einem Absatzplus von 23 Prozent fuhr der japanische Konzern 2012 von Platz 3 auf Platz 1 vor. Toyota verkaufte weltweit die Rekordzahl von 9,75 Millionen Fahrzeugen - die Opel-Mutter GM kam auf 9,3 Millionen, VW auf 9,1 Millionen. Die Konkurrenten gewannen zwar ebenfalls hinzu, allerdings in kleinerem Umfang. Hauptantrieb bei Toyotas Überholmanöver war die Erholung der japanischen Autobranche nach der Erdbeben- und Tsunami-Katastrophe vom März 2011. Zudem kommt den großen Autobauern während der schrumpfenden Absätze im krisengeschüttelten Europa zugute, dass die Geschäfte in den USA weiter glänzend laufen. Gerade hier konnte Toyota mit einem Plus von gut 26 Prozent kräftig zulegen.

Forrás: <http://de.reuters.com/article/topNews/idDEBEE90R03A20130128>

Toyota sells 9.75 mln vehicles in 2012, regains global top spot

Jan 28 (Reuters) - Toyota Motor Corp won back the crown as the world's top selling automaker in 2012, posting record-high sales to beat rivals General Motors and Volkswagen.

Toyota said on Monday it sold 9.75 million vehicles group-wide around the world last year, a record for the 75-year-old Japanese automaker and up 22.6 percent from 2011 when it was hit by a U.S. recall and disrupted supply chains following an earthquake in Japan and floods in Thailand.

The Toyota group also includes sales by Daihatsu Motor Co and Hino Motors Ltd. Toyota on its own sold 8.72 million vehicles, including the Lexus premium brand. General Motors sold 9.28 million vehicles in 2012, up 2.9 percent from a year ago, while Volkswagen sold 9.07 million vehicles, up 11.2 percent.

Forrás: <http://www.reuters.com/article/2013/01/28/toyota-sales-idUST9N0AT00E20130128>

A tűz

„Aki házasságban élve külső kapcsolatot létesít, szinte mindig azt reméli, hogy majd két **tűznél** melegedhet. Ezek a tüzek azonban inkább égetnek, mintsem melegítenek. S ha kétszer két **tűz** ég, az már **tűzvész**.”

Miskolczi Miklós

A tűz semmivel sem helyettesíthető jelenség. A tűz utáni vágy csaknem olyan alapvető az embereknél, mint a víz igénye. A tűz az érzelmek próbaköve. Mégis az ember nehezen adja át magát a megnyugvást sugalló gondolatoknak, és ritkán teremt alkalmat, hogy a lángoló fahasábokat nézve álmodozzon. A tűzhelyben szabályozott égés az emberi álmodozás első megtestesítője, a megnyugvás szimbóluma és hívogatója. A tűz melegít, és kényelmessé teszi dolgainkat.

Nézve a tüzet, a lángoló fahasábokat, az embert arra készíti, hogy gondolkodjon. De az ember ennek igazi értelmére is csak idővel ébred rá, megértésére is csak hosszú „lángokba-révedés” után jut. Ha meg akarod tudni, mit kaphatsz a tüztől, hajtsd térdedre könyökölve, kezvedbe támasztva a fejed, ott, a lángok előtt. Ezt az élményt csak átélve lehet megérteni. A tűz mellett az embernek le kell telepednie, elalvás nélkül megpihennie, és álmodozásba merülve adózni a tüneménynek.

A tűz nemcsak meleget ad, hanem porhanyóssá süti a húst és a többi élelmet. A tűz az ember barátjaként jelenik meg. Nemcsak a sütés-főzésre, nem csak azért, hogy porhanyóssá és ropogóssá tegye a dolgokat, hanem az életet adó hőmérsékletet is biztosítja a hideg időkben. A szemlélődő ember számára a tűz a hirtelen változás, ugyanakkor a folyamatosság, a körülmények alakulásának példája. Kevésbé monoton és kevésbé elvont, mint a csobogó víz. Sőt gyorsabban változik és fejlődik. A tűz (a

vízzel szemben) a változást sugallja, az idő múlásával gyorsuló változást, és minden létezőt ehhez a gondolathoz juttat el: önmaga végső kérdéséhez. Ilyen összefüggésben az elrévülés valóban bűvöletessé válik, felnagyítja, felmagasztosítja az ember rendeltetését, összekapcsolja a kicsinyt és a nagyot, a kandallót és a vulkánt, a fahasáb életét és a világ létét.

Az elbűvölt ember halotti máglyájának hívását érzi benne. Számára az elhamvadás több mint a változás, a megújulás kapuja. Amikor a tűz ég, ellenpontot biztosít a közös időtöltéshez, a társalgáshoz is.

Jó, hogy van, és csodálatos, hogy szabályozható.

Fontos szerepe volt a tűznek abban is, hogy az ember táplálkozása gyökeresen megváltozott. A főzés folyamatával megszűnnek a különben mérgező növények méreganyagai, a kemény rostszálak megpuhulnak, a hús tartósabbá válik, mintha nyers maradna.

A különböző népek mítoszai nagyjából megegyeznek abban, hogy a tűz isteni kiváltság volt, s hősnek tekintik azt, aki ellopta. A görög mitológiában ilyen például Prométheusz. A tűz a megtisztulás szimbóluma is. A kereszténység gondolatvilágában tisztító tűz formájában jelenik meg, de a tüzet a pokolhoz is társítják.

Mi is a tűz a tudományban?

A tűz kémiai jelenség, éghető anyag fény- és hőhatással járó oxidációja. Közvetlen hatása, az égés a szerves anyagokat visszafordíthatatlan folyamattal elbomlasztja. A tűz általában az oxidációs folyamat kísérőjelensége. Önfenntartó folyamat.

Az égés feltételei: éghető anyag, égést tápláló közeg és gyulladási hőmérséklet.

A tűz tehát lényegében „szabályozatlan égés”, és rendszerint akkor keletkezik, amikor egy szerves polimer hőfejlődés közben reagál az oxigénnel. Minden tűzhöz szükség van tüzelőanyagra, oxidálószerre – ez általában a levegő oxigénje – és „gyújtásra”. A gyulladáskor és az égéskor bonyolult kémiai és fizikai folyamatok játszódnak le. A polimerek hevítésekor, 200–300 °C fölött a kémiai kötések felhasadnak, és illékony, kis molekula tömegű vegyületek – elsődleges termékek – keletkeznek. Magasabb hőmérsékleten – a polimertől függően – mérgező termékek, például hidrogén-cianid, poliaromás szénhidrogének szabadulhatnak fel. Ezek elkeverednek az oxigénnel a tüzelőanyag felszínén, és elégnak. Az elsődleges termékek egy része elbomlik a lángban: például többféle szén- és nitrogén-oxid, víz keletkezhet. A lángból az anyagok az égési folyamat bejezése előtt is kijuthatnak: elsősorban veszélyes szén-monoxid keletkezik (például nem tökéletes égéskor). A füstképződést is összetett kémiai folyamatok előzik meg. Ahol kevés a levegő-utánpótlás, ott rendszerint több füst képződik, mint a jól szellőző épületekben. A füst azért is veszélyes, mert megnehezíti a látást.

A tűzben keletkező anyagokat biológiai hatásuk szerint két csoportba sorolják. A központi idegrendszerre ható anyagok, például a szén-monoxid és a hidrogén-cianid megakadályozzák, hogy a vér oxigént vegyen fel, és gátolják a sejtek oxigénfelhasználását. A biológiai hatású anyagok másik csoportjába az érzék- és légzőszerveket irritáló anyagok (például aldehidek, szervesetlen vegyületek) tartoznak, amelyek fulladást okoznak. Az égés bonyolult fizikai és kémiai folyamatok egyidejű sokasága, melynek során nemcsak égéstermékek, de hő, fény és hang is keletkezik. Az égés kísérő jellemzői, végtermékei számunkra is látható, észlelhető jelenségek. A tűz lefolyását a kezdeti feltételek minősége (az éghető anyagok összetétele, az oxigén koncentrációja) és mennyisége (az oxigén és az éghető anyagok teljes mennyisége, a gyújtási energia nagysága) határozza meg.

Az égés három feltételét azonban ki szokták egészíteni egy negyedik feltétellel is, ugyanis a tűz kémiai szempontból nem más, mint egy gyors láncreakció. Ha a láncreakció nem indul be, illetve leáll, akkor a tűz elalszik, és nem fejlődik tovább.

Miért veszélyes a tűz az autónál?

Mert vissza nem fordítható károkat okoz.

Mi a teendő, ha autótüzet észlelünk?

Az azonnali és nyugodt cselekvés a legfontosabb! Ha az utasfülkében égett szagot tapasztalunk, és a nyomában apró füstcsíkot látunk terjengeni a műszerfal mögül, azonnal álljunk meg, és vegyük le a gyújtást! A gyújtás levételével, majd az akkumulátor lekapcsolásával áramtalanítjuk autónk

elektromos rendszerét, ezáltal megszűnhet a zárlatos vezeték túlmelegedése, felizzása. Természetesen az azonnali megállás nem hirtelen padlóféket jelent, hanem a körülöttünk – és főleg a mögöttünk – haladó járművek biztonságát figyelembe vevő, gyors fékezést. Ha gyorsak voltunk, és megúsztuk a tüzet, utána már ne próbálkozzunk az ismételt feszültség alá helyezéssel. Valószínűsíthető, hogy több vezeték szigetelése is megoldadt, és biztossá vált a rövidzárlat.

A legfontosabb a gyors és biztonságos megállás, valamint az autó azonnali elhagyása. Mindenképpen segítsük ki a kocsiból azokat, akik nem tudnak egyedül kiszállni, így a gyerekeket, időseket, vagy épp a balesetben beragadt, ajtó mögötti utasokat kell biztonságba helyezni. Az összes többi ezután jöhet, mert amíg valaki veszélyben van, nem fontos, mi történik az autóval. Ezt követően haladéktalanul értesítsük a tűzoltókat, ne bízzunk abban, hogy úrrá tudunk lenni a helyzeten. Ezt követően megkezdődhet az oltás, de csak úgy, hogy saját magunk és mások testi épségét ne veszélyeztessük. A tűzoltó készülék mindig hasznos dolog az autóban, és nem árt, ha tökéletesen tisztában vagyunk a helyével és a működésével.

Tűz a motortérben

Tüzelőanyag-ellátó rendszer hibájából keletkező tűz esetén jellemző a hirtelen, erős üzemanyagszag a motortérben, majd a motortérből kiáramló füst. A teendők szintén hasonló módon kezdődnek: azonnali megállás, motor leállítása, gyújtás levétele. Ezután válhat az autónk számára sorsdöntővé a következő két tényező:

– Van-e tűzoltó készülékünk?

– Felnyitjuk-e a motorháztetőt?

A keletkező tűz oxigénellátása – lecsukott motorháztető esetén – a tető alatt megszoruló füst és egyéb égéstermékek miatt nem tökéletes, ezáltal a lánggal égés intenzitása kisebb. Abban a pillanatban, ahogy felnyitjuk a tetőt, friss levegőt engedünk a tűzre, és a lángok felcsapnak! A motortérben

keletkező tűz esetén csak akkor nyissuk fel a motorháztetőt, ha a kezünkben van egy kibiztosított, beüzemelt tűzoltó készülék, de ebben az esetben is csak annyira, hogy az oltóanyag biztosan bejusson. Vigyázzunk, mert a felforrósodott karosszériaelemek és a kiáramló égéstermékek égési sérüléseket okozhatnak!

Tűzoltáskor az oltókészüléket szakaszosan üzemeltessük!

Ne tévesszük össze a füstöt a gőzzel! Ha felforr autónk hűtővize, gőz alakjában tör elő a motorháztető alól. A füst sötét színű, és magasra szállva oszlik szét, a gőz matt fehér, és egy-két méter magasságban eltűnik, elpárolog. Tűz esetén általában megállnak segíteni a közlekedésben résztvevők, így a tömegközlekedési járműveken, teherautókon, kamionokon kell lennie tűzoltó készüléknek.

Mitől gyulladhat ki egy jármű?

A korszerű gépjárművekben felhasznált anyagok egy része nem vagy csak nehezen gyullad meg, de természetesen nincsen éghetetlen autó. Ám vannak rosszul vezetett vagy nem kellően rögzített kábelek, amelyeknek a szigetelése kidörzsölődik, vagy egy forró alkatrésztől kiolvad, és vannak elöregedett üzemanyag-vezetékek, amelyekből kiszivárog és párolog a benzin, s ez minden előfeltételét megteremti a tűz keletkezésének. Az utólag, nem kellő szakértelemmel beépített vagy eleve gyengébb minőségű fogyasztók is veszélyforrást jelenthetnek.

Mit tehetünk a tűz megelőzése érdekében?

A rendszeres és szakmai szempontból kifogástalan felülvizsgálat, karbantartás szinte alapvető fontosságú. Ha valamilyen fogyasztót utólag akarunk beszereltetni – rádiót, ködlámpát, riasztót –, a munkát csak a gépkocsitípust jól ismerő szakemberre bízunk, aki egyrészt eligazodik az egyre bonyolultabb elektromos hálózaton, másrészt gondoskodik arról, hogy a készülék esetleges meghibásodása ne veszélyeztesse a jármű teljes elektromos hálózatát.

Figyelmeztető jel, ha a jármű környezetében üzemanyag szagát érezzük, különös tekintettel a gázüzemű járművekre. Ez utóbbiakat nem ajánlatos pincegarázsban vagy szerelőakna felett parkoltatni, és otthoni tankolásuk PB-palackból a legveszélyesebb műveletek közé tartozik!

Érdemes odafigyelni a járműbe utólag beépített nem gyári – vagy gyári, de nem az adott típushoz tartozó – alkatrészekre is. Fontos, hogy a kipufogórendszer, a katalizátor, illetve a motor egyes alkatrészeinek beépítésekor a forró elemek ne kerüljenek túl közel a mellettük lévő egyéb elemekhez, mert azok a nagyobb hőterhelést nem viselik el, és megolvadnak vagy akár ki is gyulladhatnak! Ugyanez a helyzet az autó utólagos tuningja esetén is.

A gyári rendszereket csak kisebb tartalékkal tervezik, az ezt meghaladó teljesítménynövelés során keletkező többlethőfejlődés vagy nyomásnövekedés szintén tüzet okozhat. Ezek a károsodások elkerülhetők, ha az átalakítást szakmailag felkészült műhelyben végzik.

Tűz az utastérben

Az elektromos meghibásodások mellett az utastérben legtöbbször a dohányzás miatt keletkezhet tűz, a kieső parázs ráadásul veszélyes manőverekre készítheti a sofőrt. Parkoláskor a műszerfalon hagyott gázöngyújtó kánikulában képes felrobbanni. Ugyancsak veszélyes lehet a dioptriás szemüveg vagy a folyadékkal töltött flakon és üveg is, mert a tűző napon hagyott autóban a „lencsék” által összegyűjtött napsugarak jó esetben is égésnyomot vagy helyi olvadást okoznak.

Minden tűz esetén értesítsük a tűzoltókat, hiszen akár a biztosítónk felé is szükséges lehet a szakvélemény, de a nem tökéletesen eloltott és magára hagyott autó ismét lángra kaphat!

Összeállította: Pletser József

Wankel-motoros Ladák

1966-ban a FIAT-tal való megállapodás után 1970-ben legördült az első Lada típusú személyautó a futószalagról, ami az 1967-es év autója (FIAT 124) licence alapján készült el. Miközben Togliattiban az autógyár fejlődött, és újabb modelleket mutattak be, a hetvenes években az orosz mérnökök elkezdtek Wankel-motorokat fejleszteni.

Az első Wankel-motorral szerelt autót 1980-ban mutatták be. Az autó típusjele 21018 lett. Az alapmodellhez képest Wankel-motorral szerelt verzió nagyon dinamikus volt, 13 másodpercre érte el a száz kilométeres tempót, és 170 km/h csúcsebességet tudott elérni. A motor egy egytárcsás, VAZ 311 kódjelű erőforrás volt, amibe egy – a dugattyús motorokon is található – Weber-karburátor porlasztotta az üzemanyagot. A benzin-levegő keverék begyűjtéséhez elektromos gyújtást alkalmaztak. A motornak azonban volt egy gyenge pontja, méghozzá az, hogy a maximális élettartalma 20.000 km volt, és a drága felújítás helyett inkább

dugattyús társaikkal helyettesítették. A korai VAZ 311-es 20 ezer kilométeres élettartamáról sikerült felmenni a tízszeresére, 200–300 ezer kilométerre.

A köztudatban leginkább ismert, Wankel-motorral szerelt Mazda az RX-7, ami nem túl erős. Az első generációs motor adatai: 1308 cm³, 135 LE, amit 6000-es percenkénti fordulatszámon ad le. Ezeknek a járműveknek a jellegzetessége a viszonylag rövid élettartam. A Mazda-tulajdonosok nem sokat használják autóikat. Egy felkereséses felmérés szerint felújítás nélkül a gépjárművel megtett kilométerek száma 100 ezer alatt van. Az általam megkérdezett Mazda-tulajdonosok közül csak egy ment ennél többet autójával, ő 108 ezret. A többiek 5–40 ezer kilométert tettek bele, aki e fölött, annál megvolt a motorcsere (az egyiknél 60 ezernél, a másiknál 57 ezernél).

VAZ 311-es motor, váltóval

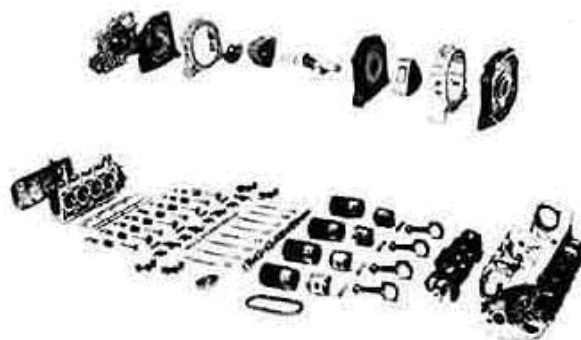
Ezután hosszú csend következett a LADA Wankel-korszakában, de 1988-ban egy orosz autókiállításon látható volt pár új fejlesztésű Wankel-erőforrás. A kéttárcsás erőforrások 1982 óta raliautókban is feltűntek. Az új VAZ 411-es, 1308 cm³-es, kéttárcsás motor 120 lóerős volt, és a 21019 kódjelű autóba építették be először. Az autó 10 másodperc alatt érte el a százastempót, és 180 km/h-ás sebességre volt képes.

VAZ 411-es motor, váltóval

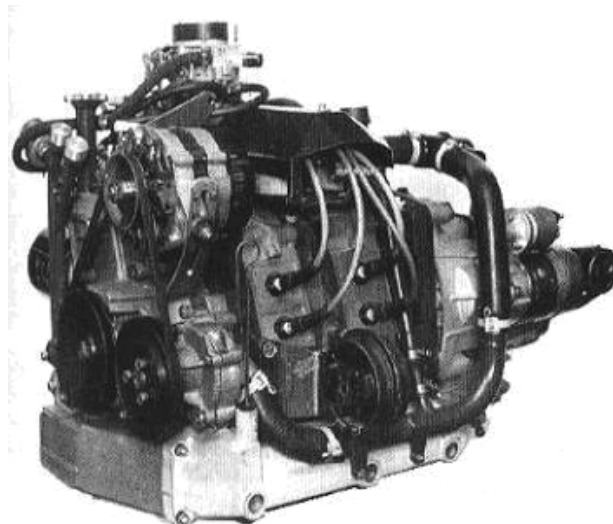
A 411-es motort a 2105-ös és a 2107-es karosszéria is megkapta, ezt a két autót később a 411-es továbbfejlesztett változatával is szerelték. A továbbfejlesztett motor típusjele VAZ 413-2 lett. A 413-2-es motor már 140

lóerőt teljesített, és maximális élettartalma 125.000 km volt.

VAZ 411-es és a VAZ 21011-es motor
(mindkettő 1300 cm³, de míg előbbi 120, addig utóbbi csak 69 lóerő)

Ezek után újabb fejlesztésen esett át, és az elsőkerék-hajtású model családba, a Szamarába építették be. Ennek a motornak a VAZ 415-ös nevet adták. Karburátoros verziója 140, míg befecskendezős társa 180 lóerőt teljesített. A befecskendezővel szerelt motornak volt egy 240 lóerős változata is, amelynek a szívócső-időzítése volt módosítva.

VAZ 415-ös motor, váltóval

Kiss Bálint 9.b

forrás: <http://ladarevolution.atw.hu>

Nagy Balázs (13.e): **Színházban, Az egérfogón**

Kezdjük a kezdetektől: az előadás előtt egy héttel megrendeltem két jegyet, mondván, milyen jó lesz nekem és a táncpáromnak egy kis kikapcsolódás. Szép kis gondolat. Volt! Zántó Edina tanárnő ugyanis rám „tukmált” még két jegyet, mert neki „többlete” van. Eleinte húzkodtam a szám, mert nem akartam, hogy többen is jöjjenek. Addig-addig rágta a fületem, míg be nem adtam a derekam, és így a fél család eljött velem színházba. Kis családi program... Mindig jól jön!

Térjünk a tárgyra! Az egérfogót Agatha Christie írta, a Thália Színházban pedig megelevenedett a történet. Nem olvastam még semmit Agatha Christie-től, de nem is tervezem, hogy fogok. A történet eleje elnyújtott, és csak a vége felé indulnak be az események. Ha elkezdeném olvasni, a türelmetlenség miatt abba is hagynám a könyv háromnegyedénél.

Azért pozitívot is tudok említeni, nekem a szereplők karaktermegformálása nagyon tetszett. Aki idegesítő volt, az idegesítő is volt, aki komoly, az komoly, és még sorolhatnám.

Az eredeti történetet egy kicsit átírták, de az alapcselekmény ugyanaz. Elzárva a külvilágtól egy kisebb társaságban gyilkos van, de senki nem tudja, hogy ki is az. Mindenki tart mindenkitől, míg a végén hatalmas csavarral megkapjuk a megoldást. Mindettől függetlenül jól szórakoztunk, és szívesen ajánlom mindenkinek.

Az ember tragédiája

Január 4-én színházban voltunk az osztállyal. Az ember tragédiáját néztük meg. A színdarabot Alföldi Róbert rendezte, a szereposztás kiváló volt. Annak ellenére, hogy a mű egy „nehezebb” darab, az előadás mégis jól érthető és élvezetes volt.

Köszönjük a 12.e osztály nevében osztályfőnökünknek!

Szereplők: Az Úr: Blaskó Péter, Ádám: Szatory Dávid, Éva: Tenki Réka, Lucifer: László Zsolt,

Továbbá. Bánfalvi Eszter, Ducsay Ábel, Előd Álmos, Gáspár Kata, Gerlits Réka, Mészáros Piroska, Radnay Csilla, Farkas Dénes, Fehér Tibor, Földi Ádám, László Attila, Makranczi Zalán, Mátyássy Bence, Márkus Sándor e.h., Bondor Letícia, Farkas Sándor, Herceg Klaudia, Kolompár Erik, Lakatos Róbert, Menyu Csaba, Pallós Nikolett, Rézműves Roland, Szalóki Dávid, Tóth Tamás

Díszlet: Menczel Róbert, Jelmez: Daróczi Sándor, Zene: Szemenyei János, Koreográfus: Gergye Krisztián, Dramaturg: Vörös Róbert, Rendezőasszisztens: Kolics Ágota, Tüű Zsófia, Sűgó: Sütő Anikó

Mi lett a háborús bűnösök leszármazottaival?

Mónika Hertwig:

Mónika Hertwig nevéől senki nem asszociál egyből arra, hogy egy náci háborús bűnös lánya. Apja az az Amon Goeth, aki a plaszowi koncentrációs tábor vezetőjeként sportból nőket és gyerekeket lőtt agyon feltételezhetően saját kezével, 500 zsidó származású embert ölt meg villája erkélyéről, és

amit jópáran nem tudnak, hogy a náci elit köreiből sokan vettek részt ezen az úgynevezett „villás reggeliken”.

1946-ban a háború után felakasztották apját, aki mindaddig ártatlanak vallotta magát, és mentegetőzött, hogy ő csak a munkáját végezte, de több bizonyíték és megcsontkított testrészek is mutatták bűnőségét. A Schindler listája című filmben Ralph Fiennes alakította személyét. Amikor kivégezték, Monika egyéves volt, és mindaddig, amíg meg nem nézte Spielberg filmjét, nem volt tudatában apja bűneinek, és anyjában nem volt annyi erő, hogy elmesélje, ki is volt az apja. Mikor anyját kérdezte, mindig azt mondta, hogy az apja egy láger parancs-noka volt. Egyszer egy étteremben az egyik dolgozó karján észrevette a tetoválást, és kiszedte belőle, hogy a plaszowi táborból mene-kült meg, boldogan közöl-te a túlélővel, hogy az ő apja volt a tábor vezetője, és hogy mennyire örül, hogy valaki ismerte Goethöt. Ekkor a férfi kidobta az étteremből. Ezután nézett utána apja múltjának. Mónica 2012-ben töltötte be 67. születésnapját, azóta sem tudja feldolgozni, hogy apja emberek tízezreinek a haláláért felelős, akik közül ötszázat saját kezűleg végzett ki. Mai napig kísérti apja múltja.

Matthias Göring és Bettina Göring:

A megszólaló utódok egységesen szégyellik elődeik tetteit. Ez a szégyen különböző súlyú tetteket generált az életükben, volt, aki zsidó hitre tért, mint Matthias Göring, aki közel 2 évig járt egy rabbihoz, de végül befogadták egy feltétellel, ha elkötteti magát. Ám a legsúlyosabb döntést a Göring családban a háborús bűnös fogadott unokája, Bettina hozta meg, aki sterilizáltatta magát, hogy megszakítsa a Göring vérvonalat. „30 évesen köttettem el

a petevezetékeimet, mert attól tartottam, hogy egy újabb szörnyeteget hozok a világra. Pont úgy nézek ki, mint ő, a szemeim, az arccsontom, a profilom. Sokkal jobban hasonlítok rá, mint a lánya.”

Eredeti nagyapjuk a pótnagyapapa testvére volt. De úgy szerették, mintha saját papájuk lett volna, ameddig meg nem tudták, hogy ki is volt igazából. 2007-ben, amikor a New York Times exclusive interjút készített Göring Bettinával, a riporter megkérdezte, mért döntött úgy, hogy sterilizáltatja magát. Azért, mert fiatal korában 2-3-szor is meg akarták erőszakolni, ami után kiderült, hogy a leszármazottai náci háborús bűnösök voltak, és mert „Nem akartam tovább örökíteni egy szörnyeteg véré.” De a legnehezebb mégsem az volt, hogy a nagyapám bűneit elfelejtsem, hanem az, hogy a nagymamám a III. Birodalom bukása után is hívük maradt a haláláig. Bettina jelenleg Santa Fében él a férjével. 2012-ben töltötte be 63. születésnapját.

Katrin Himmler:

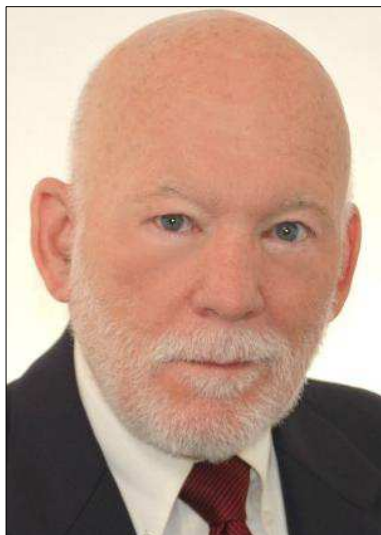
Katrin Himmler sorsában is érdekes fordulat következett be, ugyanis egy izraeli férfival kötött házasságot, és szinte megtagadta családját, és a nevét elhagyta, és el akarja felejteni a család bűneit. Könyvet adott ki Katrin, hogy valami pozitívumot is kössön a Himmler névhez. Szerinte a leszármazottak kétféle végletbe esnek általában, vagy teljes mértékben elszakítják magukat az elődöktől, vagy félresöprik a negatívumokat, és feltétel nélkül szeretik őket. Viszont ott marad a kérdés, hogy képes-e valaki úgy szeretni bármely családtagját, hogy tudja, az tömeggyilkosságokat követett el? Katrin számára is igen nehéz volt feldolgozni ezt, ugyanis nagyanyja, akit az unoka rajongva szeretett, egészen a haláláig odaadó náci

maradt, a Dél-Amerikába menekült náciknak még csomagokat is küldött. Ez halála után a hagyatékban fellelt levelezésekből vált nyilvánvalóvá. Katrin megbocsátott nagyanyjának, és el akarja feledni a család bűneit. Ő most családjával Izraelben él. 2012-ben volt 56 éves.

(A cikk megírásának az ötletét a Hitler gyermekei c. dokumentumfilm adta.)

Kanadai egyetemi professzor:

„Földönkívüliek állnak az eltérítések mögött”

Nemcsak a közvéleményt, de tudóstársait is alaposan meglepte Don Crosbie Donderi, a pszichológiai tudományok doktora, ma már nyugalmazott egyetemi professzor, a kanadai McGill Egyetem korábbi dékánja, aki hamarosan megjelenő könyvében konkrét tényként szögezi le, földönkívüli civilizációk embereket rabolnak, hogy különböző vizsgálatokat végezzenek rajtuk.

A kanadai tudós 47 éven keresztül tanított az egyetemi katedrán, ahonnan négy évvel ezelőtt a pszichológiai kutatásokat végző kar dékánjaként vonult nyugdíjba. Tudományos munkásságát azonban továbbra sem adta fel,

azóta is tevékenyen részt vesz az intézmény különböző projektjeiben, ezért nincs is semmi meglepő abban, ha azt halljuk, hogy a legfrissebb kutatási eredményeit egy újabb, immár sokadik, tudományos alapossággal megírt könyvében foglalja össze. Csakhogy ez a tanulmány egy dologban mégis alapvetően eltér a professzor korábbi munkáitól, ennek tárgya ugyanis az ufójelenségek és az idegenek kérdésköre.

Az ufók, földönkívüliek és emberrablások, egy tudós a bizonyítékok nyomában' című könyv ugyan csak június elsejétől lesz kapható az Egyesült Államokban, de máris meglehetősen nagy visszhangot keltett. Donderi, február 25-én, az észak-amerikai ország egyik legolvasottabb napilapjának online felületén megjelent interjújában indokolta témaválasztását.

„– Hamarosan megjelenő könyvében tényként ír arról, hogy bizonyos embereket elraboltak a földönkívüliek. Vannak erre vonatkozó fizikai bizonyítékok a birtokában?

– Nincs a birtokomban ilyen jellegű bizonyíték. A könyvemben nem fizikai, hanem számos egyéb jellegű bizonyítékkal támasztom alá, hogy az UFO jelenséggel kapcsolatos beszámolók egy része, minden kétséget kizáróan, intelligens földönkívüli civilizációkhoz köthető.

– Mondana néhány példát ezekre a bizonyítékokra?

– Az egyik fejezetben hat különböző eltérítéssel dolgozok fel. Ezek mindegyike –úgymond – valódi mérföldkönek számít. Valamennyi esetben az érintettek közvetlen közletről láttak földönkívüli űrhajókat, és mindannyian szembesültek az úgynevezett kiesett idő jelenségével, vagyis legalább egy órával, de akad köztük olyan is, aki két-három órával egyszerűen nem tudnak elszámolni. Ez azt jelenti,

hogyan fogalmuk sincs, hogy az adott időben hol voltak és mit csináltak. Az utolsó, amire általában emlékeznek, hogy meglátnak valami furcsa jelenséget, a következő emléküik pedig már az, hogy egy kies úton vezetnek, és fogalmuk sincs, miként kerültek oda. Nem ritka az sem, hogy később megmagyarázatlan sebhelyeket találnak magukon.

– Néhány szóban bemutatná magát, hogy az olvasók jobban megértsék, kicsoda Ön?

– 1962 és 2009 között a McGill Egyetemen dolgoztam. Előbb tanársegéd lettem, majd egyetemi tanár, végül a pszichológiai tudományok docense. Ez idő alatt száznál is több nagyobb pszichológiai tanulmányt felügyeltem a legkülönbözőbb témákban. 1982-ben a társammal megalapítottunk egy kisebb tanácsadó céget, amely a munkaerő megfelelő kiválasztásában segíti üzletfeleinket. Büszkén mondhatom tehát, hogy egész életemben a pszichológia tudományos kutatásának élvonalában dolgoztam.

– Mióta és miért kezdett el foglalkozni az ufójelenségek témakörével?

– Kisfiú voltam, amikor 1947-ben ez az egész hirtelen kipattant, de már el tudtam olvasni az újságokban a témával kapcsolatos írásokat. Kíváncsi természetű ember vagyok, és az ezzel kapcsolatos információk meggyőztek arról, hogy ez egy nagyon érdekes jelenség. Harminc évvel később aztán tanári állást kaptam az egyetemen, ami azt jelentette, hogy úgy tudtam tanulmányozni a jelenséget, hogy nem kellett aggódnom, mit szólnak az emberek, hogy ilyesmivel foglalkozom. Ez hatalmas szabadságot adott, amivel igyekeztem élni is, és ennek egyik gyümölcse lesz a júniusban boltokba kerülő könyv.

– Rengeteg tanulmány született már az emberi érzékelés hatáiról. Előfordul például, hogy az emberi teremtőképzelet a másoktól hallott történeteket egy idő után sajátjaként kezdi el megélni. Nem gondolja, hogy ezekben az esetekben is erről lehet szó?

– Ez szintén egy külön fejezetet képez majd a könyvben, hiszen ebben a témában is tudományosan megalapozott kutatásokat végeztem. De biztosíthatom Önt, hogy azok a bizonyítékok, amelyeket az olvasók elé tárok, kiállják a valóság próbáját, szilárd bizonyítékok.

– Milyen bizonyítékokra gondol?

– Manapság már tele van az internet manipulált képekkel, így az ilyen bizonyítékok önmagukban már fabatkát sem érnek. De amikor olyan képeket látunk, amelyeket az ufót üldöző vadászgép beépített kamerája vagy az őket követő radar készített, akkor azon nincs mit kétségbe vonni. És temérdek ilyen bizonyíték áll rendelkezésünkre.

– Persze, de pusztán azért, mert nem tudjuk, hogy mit ábrázolnak ezek a felvételek, még nem kiálthatjuk ki róluk, hogy ezek a földönkívüliek létezésének bizonyítékai.

– Nem, de vajon mi más lehet? Először minden lehetséges magyarázatot szépen sorban egyesével ki kell zárni, és ha valóban nem marad más magyarázat..., de persze azt is tudom, hiába az egyértelmű bizonyítékok sora, vannak, akik csípőből mindenre azt mondják, hogy földönkívüliek nincsenek, tehát nem is lehetnek a képen.

– Amikor egy pszichológus azt hallja, hogy valakit elraboltak a földönkívüliek, nem az az első gondolata, hogy ez csupán a valószínűség határát jócskán átlépő

képzeltetés, és nem kezd el inkább sokkal elfogadhatóbb magyarázatokat keresni? Nem gondolja, hogy például a rémálmok okozta érzéki csalódás jóval magától értetődőbb válasz lenne, minthogy idegenek jönnek a Földre, hogy embereket raboljanak?

– Számos esetben valóban ez a magyarázat, de korántsem minden esetben. Amikor az embert felkeresi valaki azzal, hogy eltérítették, előbb itt is minden lehetséges magyarázatot sorban ki kell zárni, és még ezek után is nagyon óvatosan kell felállítani a diagnózist, de ismétlem, vannak esetek – nem is kevés –, amikor minden kétséget kizáróan ez az egyértelmű magyarázat.

(Forrás: Nationalpost.com), <http://www.canadahun.com/>

✂-ta Zsil

Filmajánló: Argo-akció

Ha egy film Oscart nyer, akkor az felkelti a nagyközönség érdeklődését: Vajon mivel is érdemelte ki ez a film ezt a neves díjat? És hogy a 12 Oscar-jelölést kapott Lincoln c. filmet megelőzte Benn Affleck produkciója, ez még inkább arra sarkallt, hogy megnézzem. Pedig a Lincoln olyan esélyesnek tűnt!

Nem csalódtam. Mármost az Argo-akcióban. (Bár – be kell vallanom -, ma már nem várok sokat egy Oscar-filmtől.) Sejtettem, hogy valamiképp „nagyon” amerikai lesz. Mind témában, mind felfogásban (pozitív a végkicsengése, ezen azt értem) és mind megvalósításában is. Vagyis profi egy produkció, szó se róla. Unatkozni, elaludni nem lehet rajta, az is biztos. Összességében jó film, érdemes megnézni, megérdemelte, hogy ne felejtődjön el az amerikai filmtermelés által létrehozott filmek „maszlagában”.

Az amerikai történelem egyik eseményéhez kapcsolható az Argo sztorija. Az 1970-es évek végi Iránban játszódik a történet, amikor a teheráni amerikai nagykövetségen túsokat ejtettek a fanatikus iráni felkelők. Ennél többet nem árulok el, mert minden további lelőné a poént!

Be kell vallani, olyan érzésem volt a film nézése közben, mintha gyerekkoromban ülnék a képernyő előtt. Nagyon jól sikerült visszaadni a 70–80-as évek hangulatát. Le a kalappal a készítő előtt! Számomra az volt a film nagy tanulsága, hogy bár benne élünk a történelemben, mi emberek, kicsi porszemek a világban milyen nagyon tudatlanok vagyunk a politikai eseményekkel kapcsolatban. Időnként mennyire nem is sejtjük, mi folyik körülöttünk. Mennyire nem egyértelműek sokszor a történések. Mennyire igaz az, hogy fontos minden felet meghallgatni, mikor eldöntjük, valaki helyesen cselekedett vagy sem. Mennyire máshogy látjuk ma a 70-es éveket, mint amikor benne éltünk...

Ajánlom a filmet mindazoknak, akik kedvelik az „értelmes akciófilmeket”.

Hegedűs Andrea

Pi élete

Divat volt és az is marad(t) könyvből filmet készíteni. A tajvani születésű Ang Leet már jól ismerjük [Ellenséges vágyak (2007), Értelem és érzelem (1995), Hulk (2003), Jégvihar (1997), Tigris és sárkány (2000), Túl a barátságon (2005) című filmek rendezőjeként]. Most Yann Martel regényét adaptálta.

A film úgy indul, hogy egy ifjú író meglátogatja Pit otthonában, hogy végighallgassa történetét.

A főhős az Indiában élő fiú Piscine Molitor „Pi” Patel, aki egy párizsi uszodáról kapta a nevét. Apjának állatkertje van Indiában, Pondicherryben. Pi nyílt gondolkodású, megfelelő vallást keres. Egyszerre próbál keresztény, mohamedán és hindu is lenni. Élete akkor változik meg, amikor a család súlyos anyagi helyzete miatt Kanadába költözteti az állatkertet. Az állatkerti rakománnyal megrakott hajó viharban kerül, elsüllyed, és Piscine elveszti szüleit és testvérét. Szinte csodával határos módon kerül a mentőcsónakba. 227 napot tölt a Csendes-óceánon a lélekvesztőben. Kezdetben útitársai egy zebra, egy orangután, egy hiéna és egy bengáli tigris, de végül kettesben marad a tigrissel, Richard Parkerral. Az utazás során szomjaznak, éheznek, az önfenntartás mindenféle módját kipróbálják, hogy a túléléshez elegendő táplálékot tudjanak szerezni.

Természetesen az utazás nem fenékgig tejfel, belekeverednek egy viharba, találkoznak bálnával, jönnek a repülő halak, kikötnek a hűsevő növények szigetén. Mindeközben ott van még a ragadozó is: Richard Parker, aki annyira élethű – pedig csak a számítógépes technika csodája –, hogy szinte érezni az ázott szőre illatát. Végül megmenekülnek. A tigris eltűnik Pi szeme elől, ő pedig kimerülten fekszik a homokban.

A film végén két japán szakembernek mondja el Pi a hajókatasztrófa történetét, mely perdöntő lehet biztosítási ügyekben. Elmeséli, hogy mit élt át a tengeren. Amit elmond, azt hiteltelennek, valótlannak tartják. Erre mond egy új variációt, amit már valóságosnak tartanak.

A Pi élete elgondolkoztat. A film elején vallások keverednek, Pi kérdéseket tesz fel, melyeknek a megválaszolását a nézőre hagyja.

A film igazi mondanivalója a hit és a szeretet, mely minden akadályt legyőz!

FILMAJÁNLÓ

1. 007: Skyfall

Megjelenés éve: 2012; DVD-n megjelenik:

2013. márc. 6.;

Rendező: Sam Mendez

Szereplők: Daniel Craig, Javier Bardem,

Naomie Harris stb.

Ország: UK, USA

Hossz: 143 perc

Címkék: akció, kaland, bűnügyi

Adele-t felkérték, hogy vállalja el a főzenét, ő elvállalta, így ő énekli a Skyfall c. dalt. Ebben az új 007-es történetben van egy kis eredetiség a többi Bond-filmhez képest. A látványvilága szép, kitűnő az Adele száma is. A klasszikus JB-k ilyenek voltak, ebben is benne van, hogy a „régiehez” visszatérnek.

A film tisztelgés az 50. évforduló alkalmából. Jó filmnézést! :D

2. A maflás (Here Comes the Boom)

Megjelenés éve: 2012.

Rendező: Frank Coraci

Szereplők: Kevin James, Salma Hayek, Henry Winkler stb.

Középiskolai tanárok gyűlnek össze, és közli az igazgató velük, hogy csődbe fog menni az iskola. A tanárok egyike ellenben elhatározza, hogy gyűjt pénzt. Hát mit ne mondjak, elég

érdekesen sikerül neki (ketrecharc).

Jó filmnézést! :D

Héher Leon 9.d

☺ Humor ☺ Humor ☺ Humor ☺ Humor ☺

Isten megteremtette a világot, minden más Kínában készül...

Nem vagyok kövér, csak nagy felületen szép...

Ha valakinek problémája van veled, mindig jusson eszedbe, hogy az az ő problémája.

Ne feledd, ha bármikor szükséged van egy segítő kézre, mindig találsz egyet a karod végén!

Öt fontos eligazítás:

1. A pénz nem boldogít, de kellemesebb sírni egy Audiban, mint egy biciklin.
2. Bocsáss meg az ellenségeidnek, de jegyezd meg a rohadékok nevét!
3. Segíts a bajbajutottakon, emlékezni fognak rád, mikor megint bajba kerülnek.
4. Sok ember csak azért él még, mert törvénybe ütköző lenne lelőni őket.
5. Az alkohol nem megoldás, de a tej sem.

Mire megfejtetted, hogy mit gondol egy nő, már meg is gondolta magát.

– Drágám! Hol van a tea?

– Jaj, ti férfiak! Soha semmit nem tudtok megtalálni! A tea a gyógyszeres fiókban van, egy kakaós dobozban, amire az van ráírva, hogy só!

Olyan jó volt látni a főnökömet az új kocsijával! Tudom, milyen keményen megdolgoztam érte.

A szomszédjaim jó zenét hallgatnak!

– ha akarják, ha nem...

A házasság egy olyan kapcsolat, amiben az egyik félnek mindig igaza van..., a másik meg a férj.

Drága Szüleim!

KüldjeteK 10000,- Ft-ot, hogy megnyugodjak, hogy nincsenek anyagi gondjaitok!

– Te, volt a férjednek egyáltalán jó tulajdonsága?

– Persze, de azt már elköltöttem.

Mindenkinek jogában áll hülyének lenni, de Te bántóan visszaélsz a lehetőséggel.

Hírek Hírek Hírek Hírek Hírek Hírek

Az első emeleti tárlóban március 11-éig még megtekinthető Szalai László nyugállományú műszaki igazgató gőzgépeket bemutató kiállítása.

Csipkekiállítás meghosszabbítás

Az Iparművészeti Múzeumból Erdei T. Lilla a következőket közölte iskolánkkal.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a „Cérnába szőtt évszázad - 110 éves a halasi csipke” kiállításunkat 2013. március 24-ig szeretnénk meghosszabbítani. Ehhez szeretném az Önök hozzájárulását kérni. Így a csipkecímer kölcsönzését egy hónappal, azaz 2013. április 10-ig hosszabbítanánk meg.

Ui: A csipkecímer mind a szakma, mind a látogatók, mind az én egyik személyes kedvencem.

<http://www.imm.hu/hu/exhibits/view/199,C%C3%A9rn%C3%A1ba+sz%C5%91tt+%C3%A9vsz%C3%A1zad+%E2%80%93+110+%C3%A9ves+a+Halasi+Csipke++Meghosszabb%C3%ADtva%21?type=temporary>

Nagy öröm ez számunkra.

Február 25-én meghallgathattuk a Ludvik Csaba tanár úr rendezte **kommunista diktatúrák áldozatainak** emlékére készült rádiós műsorunkat, amelyben részt vettek a 10.c diákjai: Hakkel Krisztián, Lukács Dániel, Sohár Gergely, Vass Tamás, Vendl Dániel.

Iskolánkban forgatott a HATOS CSATORNA

A műsorsorozat címe: TINTA

Sulilesen rovatukban február 9-én a Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola mutatkozott be.

Kalauzaink az épületben Tulipán Miklós (13.e) és Vados Péter (14.c) voltak.

Gratulálunk Nistea Szilveszter 9.b osztályos tanulónak, aki 2013. február 9-én az Alsónémedi NYWYG Íjász és Hagyományörző Egyesület baráti **íjászversenyén** Serdülő/LB kategóriában I. legjobb megtisztelő helyen végzett.

Az 5. oldal megfejtése: FPGA=Field Programmable Gate Array (felhasználási helyen programozható logikai kapuáramkör-tömb)

Irodalmi jótékonysági estet szervezünk az iskola szépítéséért, fejlesztéséért

Helyszín: Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki
Szakközépiskola

1095 Budapest, IX. Mester utca 60-62.

Ideje: 2013. március 8. péntek, 17 óra

A rendezvényen fellépnek az iskola tanárai:

Csókásné Gémesi Ildikó tanárnő (versek)

Szalai László nyugállományú műszaki igazgatóhelyettes (elbeszélések)

Tóth Károly testnevelő tanár (énekek, zene)

Várjuk mindazokat, akik az iskola fejlesztését fontosnak tartják.

Támogató jegyek vásárolhatók.

Az est teljes bevételét az iskola fejlesztésére, tantermek felújítására fordítják a szervezők.

Akik nem tudnak eljönni, de szívesen segítenének, azoknak is várjuk adományait a **10404072-40711704-00000000** számlaszámra.

Részvételi szándékát kérjük, jelezze vissza!

VII. Könyvhullám

Az OTP Fáy András Alapítvány 2013-ban is meghirdette Könyvhullám akcióját, immáron a hetediket.

Ez egy könyvtárfejlesztő pályázat, amelyre 2013. február 15-ig jelentkezhettek a magyarországi középiskolák. A nyertesek mintegy 150.000 forint értékű könyvcsomagot és e-tartalmat kapnak az alapítványtól.

A könyvtárfejlesztési program keretében meghirdetett pályázat idén is nagy népszerűségnek örvendett, hiszen közel 600 iskola regisztrált, és adott le érvényes jelentkezést. A pályázatok összegzése és feldolgozása befejeződött.

Az alapítvány weboldalán a nyertes iskolák között a 32. helyen szerepelünk.

http://www.otpfayalapitvany.hu/vii_konyvhullam_akcio_eredmenyhirdetese

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
hiába szállnak árnyak, álmok, évek...”

(Juhász Gyula)

Búcsúzunk.

Magyar Sándor 2013. február 11-én 88 éves korában elhunyt.
Iskolánknak volt igazgatója 1976–1986 között.

Nyugodjon békében!

Az újság eredeti címe: **Fáy Irka** –

Az iskola weboldala: <http://www.fayamszki.hu/>

1095 Budapest, Mester utca 60–62. ☎ +36-1-215-3177

Fax: +36-1-476-0901, OM azonosító: 035379

Felelős kiadó: **Dr. Zántó Edina** igazgató

Felelős szerkesztők: **Dr. Hegedűs Andrea** – **Zsilka István**

Diákfőszerkesztő: Lázár Egon 9.b

Diákfőszerkesztő-helyettes: Balugyánszki József 9.b

A 119. szám (2013. január – február) elkészítésében közreműködtek:
Galamb Viktor 9.b, Göntér Ábel 12.e, Héher Leon 9.d, Kertai Bettina,
Kiss Bálint 9.b Nagy Balázs 13.e, Parti Krisztián 9.b, Pletser József,
Ratkovics Mónika, Tóth László, Viktor Patrik 9.b